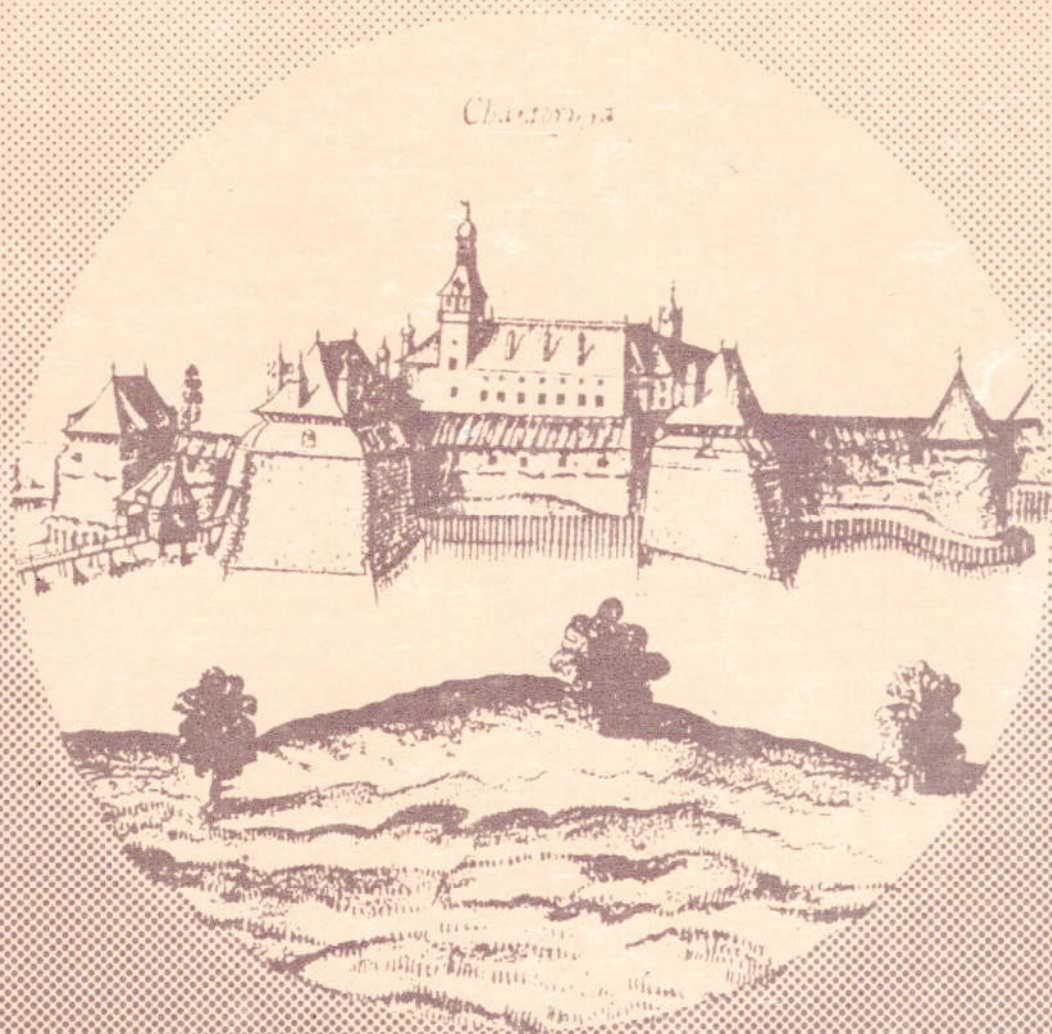

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

16

MUZEJSKI VJESNIK 16

ARHEOLOGIJA

- sjeverozapadnoj Hrvatskoj; Varaždin 1990, 107 i d.
12. I. MAŽURAN 1956: Arheološko iskapanje u Našicama; Osječki zbornik 5, Osijek 1956, 95 i d.
 13. D. MRKOBRAĐ 1980: Arheološki nalazi seobe naroda u Jugoslaviji; Fontes Arch. lug. 3, Beograd 1980.
 14. L. POLÁČEK 1990: Feudálni sídla v povodí Bystrice, Nedvedičky a Bobruvky ve svetle archeologických nálezů; Praveke a Slovenské osídlení Moravy, AÚČSAV v Brne 1990, 407 i d.
 15. K. SIMONI 1982.: Skupni nalaz oruđa i oružja iz Nartskih Novaka; Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu 3. ser. 15, Zagreb 1982, 251 i d.
 16. Ž. TOMIČIĆ 1990: Srednjovjekovni arheološki izvori u međuriječju Mure i Drave - prikaz rezultata novijih istraživanja; Arheološka istraživanja u Podravini i kalničko - bilogorskoj regiji, Znanstveni skup Koprivnica 1986, Izdanja Hrv. društva 14, Zagreb 1990, 115 i d.

Marina ŠIMEK, Gradski muzej Varaždin

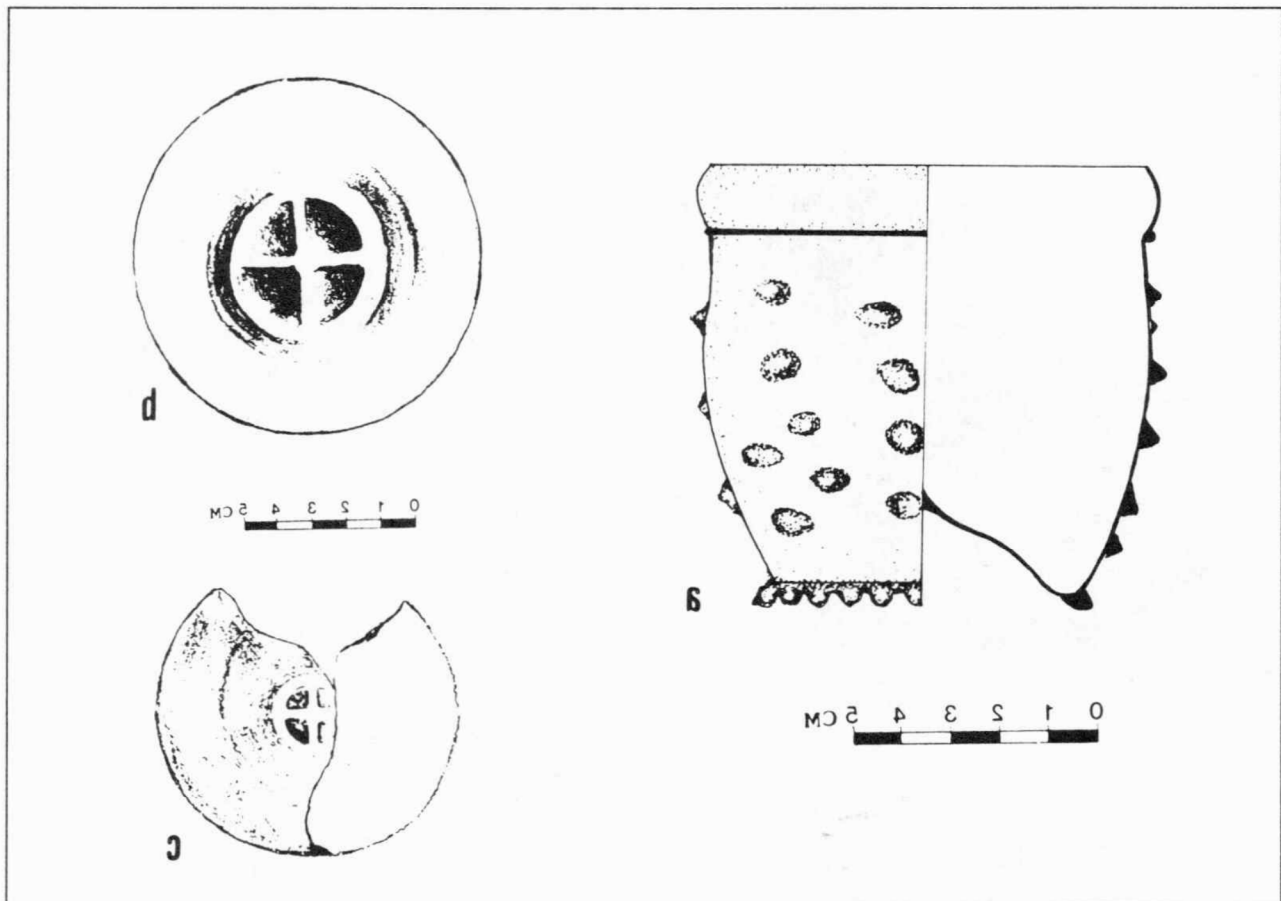
KASNOSREDNJEVJEKOVNI NALAZ IZ LUDBREGA

Na ludbreškom području do sada je registrirano 14 nalazišta srednjeg vijeka (REGISTAR, 97 - 106) od kojih se 4 lokaliteta pripisuju srednjem vijeku isključivo na temelju svojih konfiguracijskih karakteristika. Nalazi s ostalih lokaliteta potječu s arheoloških iskopavanja, za jedan lokalitet ne postoje podaci o uvjetima nalaza, a u dva slučaja radi se o slučajnom nalazu.

1950. g. nakon što su djeca na obali Bednje kod Ludbrega slučajno pronašla više fragmenata srednjovjekovnih posuda, S. Vuković je iz korira pokupio odbačene ulomke te je na desnoj obali očistio profil. U III sloju debljine oko 15 cm, u žutoj pjeskovitoj zemlji, našao je veći broj ulomaka koji su po svojim karakteristikama odgovarali onima koje su ranije bila pronašla djeca. No, osim brojnog keramičkog materijala u istom je sloju nađena i jedna fragmentirana staklena čaša. S obzirom da se radi o vrlo osjetljivom i krhkom materijalu, o čaši izuzetno tankih stijenki, vrlo lijepe i kvalitetne izrade, taj nalaz stakla pripada rijetkim arheološkim nalazima takve vrste kod nas. Čaša (Sl. 1,a) se sastoji od više fragmenata od kojih se neki slijepljeni u veće cjeline, što omogućava rekonstrukciju. Čaša je izrađena od prozirnog, bezbojnog stakla s neznatnom nijansom žućkaste boje. Dno je udubljeno, a na unutarnjoj strani iz njegovog je najvišeg dijela izvučena šiljasta bradavica. Stajajući prsten dna raščlanjen je nizom kapljičastih izbočenja, kliještima izvučenih prema dolje. Tijelo posude relativno je široko,

lagano zaobljeno i prelazi u nizak, glatki obod. Obod je također malo trbušasto oblikovan, no svojim nagibom ne odstupa od linije stijenke od koje ga, na mjestu prijeloma, dijeli nit plavog kobaltnog stakla. Stijenke čaše ukrašene su plastičnim kapljičastim aplikacijama, šiljastih vrhova. Male aplikacije raspoređene su na većim razmacima. Visina čaše je 9,5 cm, visina ruba 1,5 cm, promjer oboda cca 7 cm, promjer dna (bez nazubljenog prstena) 6,5 cm. Debljina stakla je 1 mm.

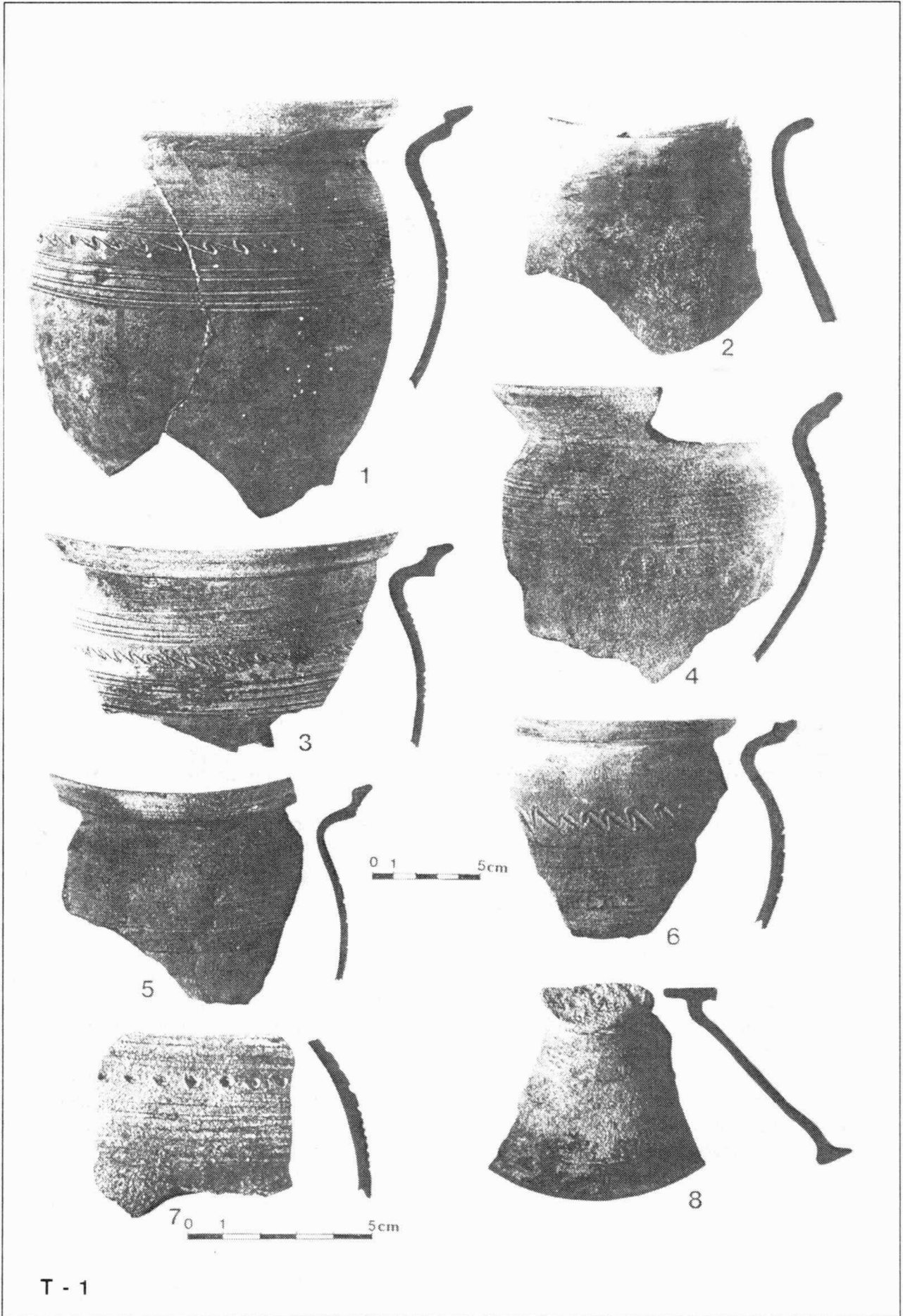
Čaša iz Ludbrega pripada, s obzirom na svoje karakteristike, široko razgranatoj srednjovjekovnoj staklarskoj produkciji. Stijenke dekorirane plastičnim kapljičastim ili bradavičastim aplikacijama, glatki obod odijeljen staklenom niti od tijela čaše, te konačno zupčasto raščlanjena traka oko stajaceg prstena tipični su elementi gotičkih čaša (u njem. terminologiji: Nuppenbecher). Poznate su s mnogih nalazišta u Italiji, južnoj Njemačkoj, Švicarskoj, Češkoj i Slovačkoj, Mađarskoj te s područja Balkana. Iako su nalazi ovih fragilnih predmeta neusporedivo rijedi od npr. nalaza istovremenog keramičkog posuda, ipak im je broj toliki da donekle omogućava pregled njihovog razvoja. Najveći broj primjeraka, a radi se o 50-tak ili možda čak i 100-tinjak čaša, potječe iz srednjovjekovne latrije u Nürnbergu (R. KAHSNITZ, 1984,43). Iako se u ovom slučaju radi o inventaru gostionice, ipak je broj čaša impozantan. I nalaz daljnjih 8 čaša s jedne druge lokacije u Nürnbergu potvrđuje da se radi o omiljenom stolnom posudu, prilično

Sl. 1 — Nalaz iz Ludbrega; a) čaša (staklo); b,c) dna sa znakovima (keramika)
(Crtež: B. Šimek)

čestom u gradskim sredinama (R. KAHSNITZ, 1984, 204-205). Upravo zahvaljujući ovim velikim nalazima kod kojih se razlikuju pojedine varijante, bilo je moguće otprilike slijediti razvojni put čaša s kapljicaštim aplikacijama, ali vremensko fiksiranje određenih tipoloških promjena još se uvijek ne može striktno provesti. Staklo ove vrste potječe uglavnom iz srednjovjekovnih urbanih sredina (npr. spomenuta gostionica i bogata građanska kuća u Nürnbergu, bunar u Pečuhu), iz areala burgova (Beogradska tvrđava - V. HAN, 1979, 171; grad Visoki u Bosni - LJ. KOJIĆ - M. WENZEL, 1968, 146; burg Goldstein kod Frankfurta na Majni - A. KLUGE - PINSKER, 1986, 146), ali i iz cemeterijalno - sakralnih kompleksa (npr. nekropola pod stećcima u Veličanima - Popovo polje - S. JOVANOVIĆ, 1979, 124; grob pod stećkom u Zgošći - LJ. KOJIĆ - M. WENZEL, 1968, 143; dva groba katoličke crkve u Georgenhaagu u Bavarskoj - A. KLUGE - PINSKER, 1986, 145). Naš nalaz mogao bi s obzirom na poziciju uz tok bednje pripadati nekom gradištu.

Čaša iz Ludbrega sa svojom visinom od 9,5 cm i najvećim promjerom od cca 7,5 cm spada među veće primjerke širokog tijela. Nekoliko čaša sličnih proporcija bilo je moguće rekonstruirati među nalazima iz Nürnberga (R. KAHSNITZ, 1984, kat. br. IC 18-ic 20). Neki od ovih primjeraka imaju konično tijelo, što je karakteristika starijih čaša. Za ranije primjerke tipičan je dekor sitnijih kapljica nalijepljenih na većim razmacima. Rub je visok, ljevkast znatno proširen. Uvučeno dno oivičeno je nazubljenim prstenom, a zupci mogu biti gušći ili rijedji, različite dužine. Tokom vremena glatki rub gubi na visini, postaje sve niži, a postepeno mu se mijenja i nagib, pa na mlađim primjercima iz druge pol. 15. st. rub uglavnom nastavlja liniju tijela čaše koje poprima pomalo bačvasti oblik s blagim zaobljenjem stijenki. Analogno zaobljenoj liniji tijela i rub je neznatno konveksno modeliran. Sve veće kapljicaštim aplikacije, u kasnijoj fazi izvlačene kliještima, najčešće prema gore, poprimaju šiljasti oblik, gišće su raspoređene. Krajem 15. st. ovaj tip vodi prema razvoju čaše tipa "Krautstrunk" koje

Sl. 2 — Keramičko posude iz Ludbrega (Foto: D. Putar)

su obilježje 16. st. Rađene iz znatno debljeg, tamnog stakla zelene ili plave boje, prekrivene su velikim kapljama često vrlo šiljasto izvučenim, tako da nalikuju vegetabilnim tvorevinama prekrivenim trnjem. Tom tipu pripadale bi tri čaše iz Slovenije datirane u 16. i početak 17. st. (LJ. KOJIĆ - M. WENZEL, 1968, 145). O porijeklu čaša s kapljičastim aplikacijama, o karakteristikama najkvalitetnijih i po bezbojnoj prozirnosti osebujnih proizvoda s otoka Murano te o pretpostavljenim lokalnim produkcijama npr. U Mađarskoj, Slovačkoj i južnoj Njemačkoj pisali su mnogi autori (H. GYÜRKY K, 1989; V. PLACHA - B. NECHVATAL, 1980; A. KLUGE - PINSKER, 1986). No među mnogobrojnim nalazima tek se neki primjerci stakla mogu prilično točno datirati.

Čaša iz Ludbrega nađena je s većom količinom keramičkog kuhinjskog posuđa koje je kroz duži period zadržalo iste tipološke oznake pa će se cijeli nalaz moći samo okvirno datirati. Forma čaše sa zaobljenim tijelom i

okomitim, malo zaobljenim rubom ukazuje na pripadnost malim primjercima. Po dimenzijama i obliku slična je čaši iz Köszega (K. BAKAY, 1990, 56, sl. 6) i čaši iz dvorca Merveđe u Nizozemskoj (R. KAHSNITZ, 1984, 45, sl. 25). Primjerak iz Köszega datiran je u 14. st dok, se nizozemska čaša datira prije 1421. g. Kapljice na stijenama čaše iz Ludbrega manjih su dimenzije i raspoređene na većim razmacima, što bi generalno uzevši bila karakteristika starijih primjeraka. Vrhovi kapljica tek su malo izvučeni, pa opći izgled dekoracije ima sličnost s nekim čašama južnonjemačke provinijencije, datiranim oko pol. 15. st. (R. KAHSNITZ, 1984, kat. br. IC 19, IC 20). S obzirom da je bačvasti oblik čaše najčešće povezan s gušćim i jače izvučenim kapljicama, naš bi primjerak mogao označavati prijelaz između starijih i mlađih oblika. Nizak rub bez oštrog nagiba ne dozvoljava datiranje prije početka 15. st, a čaše druge polovice i kraja 15. st. prekrivene su gusto raspoređenim kapljičasto - šiljatim dekorom koji prethodi posudama 16. st. tipa "Krautstrunk" (lijep

primjerak kod O. POLATA, 1988, kat. br. 14). Uz vremensko opredjeljenje čaše iz Ludbrega u vrijeme oko polovice 15. st. svakako bilo vrijedno, a na temelju opsežnijih istraživanja, pokušati odrediti i porijeklo ovog stakla. Ono je vrlo tanko i lagano, no mada je prozirno ipak ima određenu nijansu žućkaste boje. U staklenoj masi vide se sitniji mjehurići zraka. Lagani zelenkasti, plavkasti ili žuti odsjaj prozirnog stakla upućuje na radionice koje su radile prema venecijanskim uzorima i nastojale postići ljepotu i kvalitetu kristalno - prozirnih čaša muranskih majstora. Stoga bismo i mjesto nastanka čaše iz Ludbrega trebali možda potražiti na mađarskom ili južnonjemačkom prostoru.

Drugi dio nalaza su fragmenti kuhinjskog keramičkog posuđa. Analiza ulomaka pokazuje da se radi o 30-tak lonaca, jedan fragment pripada poklopcu (T. I,8), a u nalazu su i tri kupe (sl.2). Opća karakteristika lonaca su ravna dna (dva dna sa znakovima: sl. 1,b,c), malo izduljeno tijelo zaobljenog trbuha, najveća posude u njenoj gornjoj polovici, nizak vrat, rub izvučen prema van i raščlanjen s unutarnje ili vanjske strane, dekoracija koja prekriva rameni, ponekad i trbušni dio (T.I). Dekoracija se sastoji od raznih kombinacija jednodredne urezane valovnice i paralelnih ili žlijebljenih linija. Valovnice imaju uglavnom guste, veće amplitude, nagnute u lijevo (T.I,1,3,6). Samo jedan primjerak ima valovnicu ukošenu u desno. U jednom slučaju valovnica je blaga i nepravilna, dok na jednom drugom ulomku valovite linije zapravo tvore girlandu. Samo na dva fragmenta nalazimo motiv jamičastih otisaka izvedenih (istim?) nazubljenim kotačićem (T. I, 7), a u druga dva slučaja niz dugoljastih, kosih zareza. Stijenke su relativno tanke. Posude su rađene na lončarskom kolu ili kombinacijom tehnike ručne izrade i izradena brzorotirajućem kolu. Boja je uglavnom tamnije siva do zagasito - smeđa. Neki lonci su korišteni za kuhanje, pa su poprimili crnu prevlaku. Glini je pridodana veća količina pijeska što površinu čini oštrom. Posude su dobro pečene.

S. Vuković je ovaj nalaz okvirno datirao u 13 - 15. st, dok se na drugom mjestu navodi da se keramika ne može datirati prije 12. st. (K. SIMONI, 1983, 75). S obzirom da smo

ovom prilikom prvenstveno htjeli upozoriti na nalaz stakla, nećemo se upuštati u temeljitu analizu keramičkog materijala, tim više što uže datiranje nalaza vjerojatno ni tada ne bi bilo moguće. Jajoliki lonci malo izduženog tijela predstavljaju relativno - kronološki mlađi tip od kuglastog lonca. Posude lijepe S linije, razgrnutih i raščlanjenih rubova, tijela u gornjem dijelu prekrivenog horizontalnim kanelurama označavale bi vrijeme od 13. do 15. st. (R. LOŽAR, 1939, 204 i d). Analizom keramike iz Našica, te komparacijom s Ložarevim tipovima I Mažuran je predložio dataciju tipa III i IV na kraj 14. i u 15. st. (I. MAŽURAN, 1956, 117). Istim tipovima pripadali bi i lonci iz Ludbrega (osim fragmenata na T. I,2 koji se izdvaja svojim jednostavnim, zaobljenim rubom). Sličnost u profilaciji rubova nalazimo i dijelu materijala iz Otoka kod Dobrave, odnosno u oblicima Ae i Af (V. ŠRIBAR, 1974, 39), te među srednjovjekovnom keramikom iz Čazme (V. Štrk, 1992). Uporište za barem okvirnu dataciju keramike nalazimo i u tehnici žlijebljenja, na jajolikim loncima zastupljenoj u 14. i 15. st. Grupi kuhinjskog posuđa pribrajamo i konični, lagano zasvođeni poklopac s niskom drškom (T.I,8), koji je u širokoj upotrebi osobito tokom 14. i 15. st. (M. BAJALOVIĆ - HADŽI - PEŠIĆ, 1981, 51). U našem nalazu ističu se tri kupe od kojih je jedna izrađena od vrlo fine bijele kaolinske gline. Druga dva primjerka (sl.2) imaju žlijebljeno tijelo. Noge su uske, stajaća površina malo je proširena, a rub je cilindričan ili ljevkast. Ovakve kupe poznate se s raznih nalazišta (Našice, Beogradska tvrđava, Pečuh). Porijeklo vuku iz ugarske keramičke proizvodnje 13 - 15. st. Zanimljiv je nalaz kupe iz srednjovjekovnog bunara u Pečuhu, gdje je nađena zajedno s keramičkim čašama dekoriranim plastičnim naljepcima, rađenim očito pod utjecajem istovremenih staklenih čaša. U istom je horizontu, datiranom u 15. st, nađen i donji dio staklene čaše s kapljicaštim aplikacijama (G. KARPATI; 1984, T. III).

Iako bi keramiku iz Ludbrega trebalo podvrgnuti detaljnijoj analizi, datiranje gotičke staklene čaše, kod nas rijetkog nalaza, u vrijeme oko polovice 15. st. uklapa se u pretpostavku o pripadnosti keramičkog materijala 14 - 15. st.

Literatura:

- M. BAJALOVIĆ - HADŽI - PEŠIĆ, 1981 - Keramika u srednjovjekovnoj Srbiji, Monografije 8, Beograd
- K. BAKAY, 1990. - Arpad - kori var, lakotorony es vedmu Köszege, Savaria 19/2, Szombathely, 45-78
- H. GYÜRKY K, 1989 - a Magyarországi üvegmuvesseg fellendülese a XV század közepén (Aufschwung der Glasindustrie in Ungarn zur Mitte des 15. Jahrhunderts), Communicationes archaeologicae Hungariae 1989, Budapest, 209 - 220
- V. HAN, 1979 - Značaj nalaza stakla na Beogradskoj tvrđavi, Nova istorijska i arheološka istraživanja srednjovjekovnog Beograda i Srbije, Godišnjak grada Beograda 25, Beograd, 169 - 176
- S. JOVANOVIĆ, 1979 - Prilozi hronologiji srednje-vekovnih nekropola Jugoslavije i Bugarske (II), Balcanoslavica 8, Beograd, 115 - 169
- R. KAHSNITZ, 1984 - Formen mittelalterlicher Gläser, Aus dem Wirtshaus Zum wilder Mann - Funde aus dem mittelalterlichen Brunnen in Pecs, 99 - 115
- A. KLUGE - PINSKER, 1986 - Der befestigte Hof Goldstein bei Frankfurt a. M. - Niederrad, Frankfurter Beiträge zur Mittelalter - Archäologie I. Schriften des Frankfurter Museums für Vor - und Frühgeschichte 9, Frankfurt a. M., 117 - 248
- LJ. KOJIĆ - M. WENZEL, 1967 - Veličani - srednjovjekovna nekropola i pregled srednjovjekovnog stakla Bosne i Hercegovine, Starinar 18, Beograd, 134 - 156
- R. LOŽAR, 1939 - Slovansko in srednjeveško lončarstvo v Sloveniji, Glasnik Muzejskega društva za Slovenijo god. 20, 1 - 4, Ljubljana, 180 - 226
- I. MAŽURAN, 1956 - Arheološka iskapanja u Našicama, Osječki zbornik 5, Osijek, 95 - 119
- O. PALATA, 1988 - Z pokladu Severočeskeho muzea v Liberci, Liberec
- V. PLACHA - B. NECHVATAL, 1980 - Stredoveke sklo v Bratislavy, Subor z Starej radnice (Mittelalterliches Glas aus Bratislava, Fundkomplex aus dem Alten Rathaus), Památky archaeologicke 71, Praha
- K. SIMONI, 1983 - Ludbreg i okolica u ranom srednjem vijeku, monografije Ludbreg, Ludbreg, 73 - 80
- V. ŠRIBAR, 1974 - Die Entwicklung der mittelalterlichen Keramik in Otok bei Dobrava - dem freisinger Marktflecken Gutenwerth, Balcanoslavica 3, Beograd, 34 - 49
- V. ŠTRK, 1992. - Osvrt na novootkriveno nalazište u Čazmi, Muzejski vjesnik 15, Kutina, 36 - 38

ZUSAMMENFASSUNG

Im vorliegenden Text wird ein Zufallsfund aus Ludbreg (NW Kroatien) beschrieben, der 1950. aus Bednja - Ufer geborgen werden konnte. Fragmente eines gotischen Nuppen-becher glases aus durchsichtigem Glas mit leicht gelblichem Schimmer sind ein relativ seltener Fund, der aber mit vielen Bruch-stücken mittelalterlicher Töpfe (cca30 Töpfe) ans Licht kam. Der Nuppenbecher (Abb. 1.a) wird um die Mitte 15. Jhrh. datiert, Für keramische Funde (Abb. 2;T.I) wird eine Entstehungszeit im 14 - 15. Jhrh. voraus-gesetzt.

Übersetzung: M. Šimek

Vjekoslav ŠTRK, Zavičajni muzej Čazma

ARHEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA POVIJESNE URBANE CJELINE ČAZME U 1992. GODINI

Tijekom 1992. godine nastavljena su arheološka istraživanja povijesne urbane cjeline Čazme, smještene između dva njezina dominantna graditeljska sklopa izvorno srednjovjekovnog podrijetla - devastirane tvrđave i današnje župne crkve Sv. Marije Magdalene.¹ Pokusna iskopavanja provedena s južne strane Župnog dvora (Kurija) još 1990. godine rezultirala su otkrićem srednjovjekovnog nalazišta za koje se pretpostavilo da pripada dominikanskom samostanu. Ovogodišnja

istraživanja bila su usmjerena na prostor uzistočno krilo Kurije, gdje je prema analizi plana Čazme iz 1639. godine² trebala biti smještena velika središnja insula prvog (sjevernog) reda "nastambi u varoši"³. Zavičajni muzej u Čazmi izvršio je u vremenu od 2. do 29. rujna 1992. godine sondažno arheološko iskopavanje uz istočno krilo Kurije (ktč. 2191).⁴ U ovoj prvoj fazi radova otvorene su dvije sonde prvotne veličine po 5 x 7 metara, od kojih je svaka bila podijeljena u dva iskopna bloka

SADRŽAJ

MUZEOLŠKA PROBLEMATIKA

Zvonko HITREC DIDAKTIČKO - METODIČKO OSMIŠLJAVANJE MUZEJSKE PREZENTACIJE	3
Anita ŠESTANJ - PERIĆ UPORABA RADNIH LISTIĆA UZ IZLOŽBE U VARAŽDINSKOME MUZEJU	5
Marina ŠIMEK MALA MUZEJSKA UČIONICA	6

ARHEOLOGIJA

Marijan BILIĆ ZBIRKA GRČKOG NOVCA IZ GRADSKOG MUZEJA VARAŽDIN	11
Ana BOBOVEC GRAD MOSLAVINA U SVJETLU DOSADAŠNJIH ARHEOLOŠKIH ISTRAŽIVANJA	17
Tatjana LOLIĆ, Amelio VEKIĆ, Slobodan OLIĆ IZVJEŠTAJ O ARHEOLOŠKIM ISKOPAVANJIMA U ČAKOVCU PROVEDENIM 1992. GOD. NA LOKALITETU STARI GRAD	21
Zorko MARKOVIĆ OSVRT NA NEKOLIKO NOVIH PRILOGA POZNAVANJU HRVATSKOG SREDNJOVJEKOVLJA (1990-1992. god)	24
Zorko MARKOVIĆ NEKOLIKO ZANIMLJIVIH ARHEOLOŠKIH NALAZA IZ KOPRIVNIČKE PODRAVINE	26
Marina ŠIMEK KASNOSREDNJEVJEKOVNI NALAZ IZ LUDBREGA	30
Vjekoslav ŠTRK ARHEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA POVIJESNE URBANE CJELINE ČAZME U 1992. GODINI	35
Josip VIDOVIĆ NASTAVAK SUSTAVNIH ARHEOLOŠKIH ISTRAŽIVANJA U ŠENKOVCU	41

ETNOLOGIJA

Marija BORKO NEKOLIKO MEDIMURSKIH DJEČJIH IGARA	44
Melita ĐANIĆ OSNOVANA " DRUŽINA " ČUVARI TRADICIJA HRVATSKIH OBITELJSKIH ZADRUGA	45
Slavica MOSLAVAC GLAZBENA FOLKLORNA BAŠTINA MOSLAVINE	46
Slavica MOSLAVAC USKRSNI OBIČAJI ČEHA I SLOVAKA U MEDURIČU	50

KULTURNA POVIJEST

Zdenko BALOG SJEVERNI PORTAL TRAKOŠĆANSKE CRKVE	53
Dražen KOVAČEVIĆ FRANJEVAČKI SAMOSTAN U PODGRADU	56
Lidija PLAVEC BIDERMAJER NAMJEŠTAJ NA PRIMJERIMA IZ FUNDUSA MMČ	58
Mladen MEDAR PRILOG POZNAVANJU GRADEVNE DJELATNOSTI U BJELOVARU	61
Magdalena LONČARIĆ O JEDNOM ŠALJIVOM GLASILU U FUNDUSU POVIJESNOG ODJELA GRADSKOG MUZEJA VARAŽDIN	63

POVIJEST

Božidar GERIĆ 1. IZVORI ZA POVIJEST BJELOVARA I BJELOVARSKOG KRAJA	66
Stjepan HAJDUK OTKRIĆE PRVE POGODBE O BARBIRENJU	71

Zoran HOMEN PRAVILNIK ZA BLUDILIŠTA U GRADU KRIŽEVCU IZ 1913. GODINE	73
Franjo HORVATIĆ GRBOVNIK ŽITELJA GRADA KOPRIVNICE	75
Goran JAKOVLJEVIĆ POLAGANJE UČITELJSKE PRISEGE U BJELOVARSKOJ GIMNAZIJI POČETKOM STOLJEĆA	77
Vladimir KALŠAN PRILOG ZA POVIJEST VINOGRADARSTVA U MEDIMURJU	79
Marjan KATUŠIĆ NARODNI POKRET 1903. GODINE U ZAPREŠIĆU (uz 90. obljetnicu)	81
Magdalena LONČARIĆ ZASTAVE ŽUPANIJE VARAŽDINSKE U GRADSKOM MUZEJU VARAŽDIN	84
Slavica MOSLAVAC ET KOTTYNA DENIQUE INSIGNE SUUM PROFECIT (I Kutina je naposljetku dobila svoj počasni znak)	87
Ljerka PERČI DOZVOLA ZA FOTOGRAFIRANJE IZ 1914. GODINE	88
Hrvoje PETRIĆ DELEKOVEC U SREDNJEM VIJEKU	90
Antun STIŠČAK TATARI SU PUSTOŠILI HRVATSKOM PRIJE 750. GODINA	93
Mladen NADU NASELJA I SELA SESVETSKOG PRIGORJA U SREDNJEM VIJEKU (II) (13 — 16. stoljeće)	95

PRIKAZI I ČLANCI

Ljerka ALBUS PRVI SEMINAR DRUŠTVA FOLKLORISTA	102
Antica BREGOVIĆ Prirodoslovna mapa "IZ ALBUMA FRANJE PL. KOŠĆECA "	103
Melita ĐANIĆ OBILJEŽAVANJE 740 - OBLJETNICE SLOBODNOG I KRALJEVSKOG GRADA KRIŽEVCI KROZ PROGRAM GRADSKOG MUZEJA I LIKOVNE GALERIJE	105
Miroslav KLEMM IZLOŽBA CRKvene UMJETNOSTI I BAŠTINE NOVOMAROFSKOGA KRAJA	109
Nada MATIJAŠKO UZ DESETU GODIŠNJICU PODRAVKINOG MUZEJA PREHRANE	110
Martin MATIŠIN GODIŠNJAK ZAVIČAJNOG MUZEJA VIRJE	112
Mladen MEDAR ECOVAST O OČUVANJU ARHITEKTONSKOG NASLJEDA	113
Ljerka PERČI POSJETITELJ IZ ARGENTINE	115
Smiljana PETR-MARČEC IZLOŽBA "ZRINSKI U MEDIMURJU"	116
Hrvoje PETRIĆ "PODRAVSKI ZBORNIK" 1992.	116
Anita ŠESTANJ-PERIĆ PRIZNANJE UHTA-e GRADSKOM MUZEJU VARAŽDIN	117
Josip ŠTIMAC MUZEJI HRVATSKOG ZAGORJA U NOVOM USTROJSTVU	118
Gordana KOVAČIĆ IN MEMORIAM IVANU GENERALIĆU	119

DJELATNOST MUZEJA I MUZEALACA

IZLOŽBE (1992)	121
AKCIJE (1992)	124
IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA (1992)	127
PUBLICISTIČKA DJELATNOST MUZEALACA (1992)	129

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

Bjelovar, Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovac, Koprivnica, Križevci, Kumrovec, Kutina, Sesvete, Sveti Ivan Zelina, Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice, Veliki Tabor, Virje.

Broj 16 / 1993.

Godina XVI

Uređivački odbor:

Antica Bregović (GMV), Erika Nađ—Jerković (MMČ), Vladimir Kalšan (MMČ), Lidija Plavec (MMČ), Smiljana Petr—Marčec (MMČ), Josip Vidović (MMČ)

Tehnička redakcija u Muzeju Međimurja Čakovec:
Vladimir Kalšan, Erika Nađ-Jerković, Josip Vidović

Nakladnik:

Muzejsko društvo sjeverozapadne Hrvatske

Za nakladnika:

Zoran Homen

Grafička priprema:

»DTP STUDIO« KRIŽEVCI

Nikola Žulj

Tisak:

»GRATA« Bjelovar

Naklada: 650 primjeraka

ISSN 0350 - 9370

»Muzejski vjesnik« izlazi jedamput godišnje.

Rukopisi se ne honoriraju i ne vraćaju.

Za sadržaj i lekturu tekstova odgovorni su autori.

»Muzejski vjesnik« solidarno financiraju muzeji sjeverozapadne Hrvatske